

Svenska kyrkan behöver ett eget avtal och ingen blåkopia

Kyrkoordningen (KO) fastslår att församlingarnas grundläggande uppgift är att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission. Syftet är att människor skall komma till tro på Kristus och leva i tro, en kristen gemenskap skapas och fördjupas, Guds rike utbreddas och skapelsen återupprättas. Kyrkoordningen tillägger att allt annat som församlingen utför är stöd för och en konsekvens av denna grundläggande uppgift. Hur mycket av detta får genomslag i kyrkans avtal? Har Svenska kyrkan verkligen ett avtal som utgår från kyrkans grundläggande uppgifter och som vägleder hur arbetet ska bedrivas?

Att ställa frågorna är förmodligen barnsligt, men du minns kanske kejsaren som skulle få nya kläder och hur han och alla andra blev lurade därför att ingen vågade ifrågasätta. Hur han gick ut naken på gatorna och att det var ett barn som hade modet att se och säga sanningen. Kejsaren har inga kläder.

Svenska kyrkan har inget eget avtal. Det är en blåkopia av det avtal som Sveriges kommuner och landsting (SKL) har tecknat. Det är den barnsliga sanningen. Det är nu tio år sedan Svenska kyrkan lämnade det offentlighetsrättsliga området, men Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation (här förkortat Skao) förhandlar som om vi fortfarande lever på förra årtusendet.

I sagans värld ägnades mycken tid, kraft och pengar åt att låtsas ”sy” nya kläder åt kejsaren. Förhandlingarna i Svenska kyrkan är snarlika. Det är mycket skrik för lite ull. Under täckmantel att Svenska kyrkan ska ha ett avtal för alla anställda driver Skao att allt som på något sätt luktar reglering av kyrklig verksamhet utifrån kyrkans grundläggande uppdrag ska antingen ses som särskrivningar eller tas bort från ”avtalet” (läs SKLs avtal). Efter kommande ”avtalsrörelse” är jag rädd för att än en gång tvingas redovisa vilka kyrkliga regleringar som Skao denna gång försökt få bort. Kan ingen mer i Svenska kyrkan förse Skao med nya argument i denna fråga så att vi åtminstone får litet variation den här gången?

Om kommande avtalsrörelse förenklades och effektiviserades skulle den kunna se ut så här: De nya bestämmelser som framförhandlats i SKLs avtal inskrivs i befintligt avtal för Svenska kyrkan. Lokala avtal om bestämmelserna i kyrkans avtal får tecknas. Klart!

Jag kan bjuda på den idén. Då vinner Svenska kyrkan tre fördelar. 1) Vi visar i två meningar hur det egentligen går till. 2) Tid och pengar sparas centralt. 3) Församlingen/samfälligheten kan lokalt bestämma hur kyrkans verksamhet ska regleras.

Hur länge kommer du som är förtroendevald och du som arbetar i Svenska kyrkan tycka att det är acceptabelt att ha det så här? Vi behöver ställa krav på de centrala parterna att de slutar ”sy” på ett avtal som inte är vårt! Vi behöver också ställa krav på att det antingen sys på riktigt eller så överläts sömnaden till lokala parter som kan och vill göra det på riktigt utifrån den verksamhet vi befinner oss i. Hur länge ska vi låta oss toppstyras på detta sätt? Vi har ett nytt årtusende då det verksamhetsnära måste få styra. Då kyrkan står på egna ben. Då du som arbetar och har ansvar för verksamheten ska bestämma. Kräv att det får genomslag i kyrkans avtal och att avtalet är till stöd och hjälp för församlingarnas grundläggande uppgifter.

Jag hör brösttonerna från den som tycker att det är lättare att låtsas ”sy” än att sy ihop ett riktigt avtal för Svenska kyrkan, vilket ställer krav på kunskap om och engagemang för

kyrkan. Brösttoner från den som vill styra och ställa över andra utan att ta ansvar för kyrkans liv och arbete. Men det får jag stå ut med för jag vill att du som arbetar i Svenska kyrkan ska ha ett eget avtal, som är verksamhetsnära, som ger vägledning och som är lättillgängligt.

Bror Holm

Förbundsordförande i Kyrkans Akademikerförbund